

Van: Natuurpunt <no.reply@natuurpuntwebsite.be>
Aan: veerle.solia@amsab.be
Datum: 11/21/2011 04:28 PM
Onderwerp: Paddenstoelen.flits

november 2011

Paddenstoelen.flits

- [Paddenstoel van de maand: Gewone botercollybia](#)
- [Een paddenstoelenatlas is snel verouderd](#)
- [Nog een paar nieuwkomers voor Vlaanderen](#)
- [Alles over paddeNstoelen](#)
- [Paddenstoelen op natuurbericht.be](#)
- [Werkgroep Natuurpunt Zuidrand Antwerpen combineert paddenstoelen met mossen en lichenen](#)

Paddenstoel van de maand: Gewone botercollybia

Nu de winter op komst is en de nachten kouder zijn, wordt de paddenstoelenflora in het bos steeds meer gedomineerd door de Gewone botercollybia (*Rhodocollybia butyracea*). Dit is een algemene opruimer die een dik pakket strooisel verkiest en met zijn vette hoed goed bestand is tegen vorst. Je kan hem verder nog herkennen aan de taaie, dikke steel die donkerder is dan de doorgaans bleke tot lichtbruine hoed. Door de droogte van de voorbije dagen zijn de meeste exemplaren van deze hygrofane soort momenteel sterk uitgebleekt. In de volksmond wordt deze paddenstoelen wel eens de "Vettige diksteel" genoemd. Ongetwijfeld kom je deze dagen botercollybia's tegen tussen de bladeren die nu eindelijk gevallen zijn. Voer je vondsten in op waarnemingen.be.

Een paddenstoelenatlas is snel verouderd

De Paddenstoelenatlas voor Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is al verouderd. De gegevens werden afgesloten op 31 december 2009. Maar in 2010 hebben de werkgroepen niet stilgezeten. Om er maar een paar opvallende te noemen: de Scharlaken wasplaat (*Hygrocybe coccinea*, foto) was nieuw voor de provincie en *Trichoglossum walteri* (nog geen Nederlandse naam want ook bij onze noorderburen nog maar een paar keer gevonden) was zelfs nieuw voor Vlaanderen. Deze laatste is een microscopische te controleren dubbelganger van de Ruige aardtong (*Trichoglossum hirsutum*).

Ook in het bijna voorbije seizoen van 2011 werden weer nieuwe vondsten gedaan voor Vlaams-Brabant en Vlaanderen. In augustus werd de Bleke stippelsteelsatijnzwam (*Entoloma allochromum*) gevonden in Londerzeel. De Hoekigsporige donsinktzwam (*Coprinus marculentus*) werd eind september ontdekt bij een zoektocht naar zeggekorfslakken in de Markvallei in Galmaarden. In oktober konden we de Zijgige inktzwam (*Coprinus insignis*, foto) vinden op een excursie voor de studenten in het Arenbergpark te Leuven. Deze soort is steeds bij oude bomen van Wilde kastanje te vinden, maar op Europees niveau zeldzaam. Eind oktober werd in het Brussels natuurgebied de Vogelzangbeekvallei *Geopora cervina* (foto) op naam gebracht door de ZWGZWB

(Zwammenwerkgroep Zuid-West-Brabant). Deze nieuwkomer werd zelfs nooit in Nederland gezien. Het voorbije weekend werd in "het Moeraske" in Brussel de zeldzame Grauwe ringboleet (*Suillus viscidus*) voor het eerst in het Brussels Gewest waargenomen, een soort die enkel verschijnt bij Lork. Ook in Vlaams-Brabant heeft deze boleet maar twee vindplaatsen. Op dit moment steken de wasplaten hun kop op en werd van zeldzaamheden als Wantsenwasplaat (*Hygrocybe obrussea*), Ridderwasplaat (*Hygrocybe fornicata*, foto) en Porfiersatijnzwam (*Entoloma porphyrophaeum*) een tweede vindplaats in de provincie ontdekt. In het natuurgebied "Achter schoonhoven" te Rillaar werd blijkaar nog te weinig naar graslandpaddenstoelen gezocht.

Omdat de meeste vruchtlichamen van zwammen slechts een kort leven leiden moet je op het juiste moment op de juiste plaats zijn. Dit zorgt ervoor dat er altijd nog wel wat nieuws te ontdekken valt. Een atlas is dus al snel verouderd. Deze atlas is het eindpunt van een groot project. Voor de verdere inventarisatie van gebieden kan deze atlas als een beginpunt worden gezien. Het is kortom een basisdocument waar paddenstoelliefhebbers en specialisten steeds naar kunnen teruggrijpen voor informatie over ecologie en verspreidingsgegevens van 1980-2009.

De atlas is te koop in de [Natuur.winkel](#) aan **36 euro voor leden en 40 euro voor niet-leden**.

Nog een paar nieuwkomers voor Vlaanderen

Niet alleen in de provincie Vlaams-Brabant werden nieuwkomers voor Vlaanderen ontdekt. *Cortinarius subtortus* is een vrij forse gordijnzwam, die pas recent uit Nederland bekend is en nu ook in Vlaanderen werd gezien. De soort leeft in het buitenland vooral in symbiose met naaldbomen, maar werd in Vlaanderen onder beuk gevonden. Op 10 september werd de soort in Maria-Aalter ontdekt door Dieter Slos. Nadien volgden nog vondsten in Oost-Vlaanderen en Limburg. Meer hierover lees je uitgebreid in het volgende nummer van "Sporen", het driemaandelijks tijdschrift van [KVMV](#).

In het Antwerpse Nijlen werd recent een groeiplaats van de Kastanjebruine vezelkop (*Inocybe tjallingiorum*) aangetroffen. Over deze in West-Europa zeldzame soort lees je meer in [dit natuurbericht](#).

Dit jaar konden ook twee nieuwe russula's (kleurrijk geslacht van symbionten) aan de Vlaamse lijst worden toegevoegd: Gagelrussula (*Russula laccata*) en *Russula cruentata*. Ook over deze vondsten wordt nog bericht in "Sporen".

Wil je checken of een soort al dan niet in Vlaanderen werd waargenomen, ga dan naar [de standaardlijst](#) die in 2006 werd opgesteld voor Vlaanderen en kijk ook naar de [aanvullingen en errata](#) die gebeurden in 2007. Sindsdien moeten we nog even wachten op verdere aanvullingen.... en ook de ascomyceten ontbreken voorlopig nog, maar daar wordt hard aan gewerkt.

Alles over paddeNstoelen

In de vorige flits werd reclame gemaakt voor de nieuwe website van de Nederlandse mycologen www.allesoverpaddenstoelen.nl. Per ongeluk werd een

N vergeten in het adres van de website, waardoor je terecht kwam op een verkeerde website. Deze gaat ook over paddenstoelen, maar bevat veel minder informatie en is dus minder interessant. In veel publicaties zie je dat in het woord paddeNstoelen nog steeds de N wordt vergeten. Sinds 2001 moeten we volgens het Groene boekje terug paddeNstoel schrijven. Dit woord is echter weinig stabiel, want de schrijfwijze veranderde al een paar keer doorheen de geschiedenis. Voor 1900 was het gangbaar dat het woord als paddestoel werd gespeld, in de eerste helft van de vorige eeuw als paddenstoel, en na 1953 weer als paddestoel. Wat brengt de toekomst?

Paddenstoelen op natuurbericht.be

Sinds Natuurpunt Studie [Natuurbericht.be](#) boven de doopvont hield werden reeds vijf berichten over paddenstoelen de wereld ingezonden. De natuurberichten willen ons wijzen op actuele fenomenen in de natuur, brengen interessante weetjes en nieuwe vondsten aan het licht. Zo werden we in juli aangemoedigd om op de knieën tussen het hoge gras op zoek te gaan naar [zomerpaddenstoelen](#). Wisten jullie dat er ook [vleesetende paddenstoelen](#) bestaan? En dat een [nieuwe soort voor Vlaanderen](#) niet altijd op de mooiste plekjes groeit.

Wens je wekelijks natuurberichten in je mailbox te ontvangen, schrijf je dan in op de [nieuwsbrief](#) en vink aan welke soortengroepen jou interesseren.

Werkgroep Natuurpunt Zuidrand Antwerpen combineert paddenstoelen met mossen en lichenen

Elke vrijdag buigt de werkgroep Natuurpunt Zuidrand Antwerpen het hoofd over allerlei soorten paddenstoelen: van mooie en gemakkelijke soorten tot moeilijkere gevallen. Vanaf dat het wat kouder wordt, verschuift de klemtoon naar mossen en lichenen. Hans Vermeulen van Natuurpunt Educatie helpt ons bij het herkennen en op naam brengen van de soorten. Hij maakt ons wegwijs in deze boeiende materie.

Beginner of gevorderde, iedereen is welkom in onze gezellige werkgroep en zal er in ieder geval veel leren!

We hopen een groepje van 15 deelnemers te kunnen vormen, zodat we de deelname op 5 euro per voormiddag kunnen houden.

Je betaalt enkel voor de keren dat je aanwezig bent.

De tochten gaan door op vrijdagvoormiddag van 9.30 uur tot 12.30 uur in de gebieden rond Antwerpen en de Antwerpse Kempen. De afspraakplaats wordt de week voordien bepaald en we moedigen aan om te carpoolen.

Wens je meer informatie, bel of mail naar [Catherine Vandercruyssen](#), 03/288 81 07. Zij brengt je op de hoogte van de afspraakplaats als je je mailadres of telefoonnummer bezorgd. Betalen gebeurt achteraf.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).
Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar
roosmarijn.steeman@natuurpunt.be.